

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. ____

din _____
Chișinău

Cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Regulamentului Resursei Informaționale formate de Sistemul Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”

În temeiul art. 22 lit. c) și d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare și art.16 alin. (1) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare, Guvernul,

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1.1. Conceptul Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”, conform anexei nr. 1;

1.2. Regulamentul Resursei Informaționale formate de Sistemul Informațional “Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”, conform anexei nr. 2.

2. Realizarea prevederilor prezentei hotărâri se va efectua din contul mijloacelor prevăzute anual în bugetul de stat, precum și din alte surse legale.

3. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, de comun cu Instituția Publică Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală vor asigura punerea în aplicare a Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”.

4. Implementarea Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” va fi realizată de Instituția Publică Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Ludmila CATLABUGA

CONCEPTUL SISTEMULUI INFORMAȚIONAL „SISTEM DE CUNOȘȚINȚE ȘI INOVARE ÎN AGRICULTURĂ (AKIS)”

INTRODUCERE

Agricultura și dezvoltarea rurală au dobândit un rol important în progresul economic și social al Republicii Moldova, devenind o prioritate tot mai clară în cadrul politicilor publice ale statului. În acest context, prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2023 a fost aprobată Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2023–2030, prin care Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare își propune crearea și punerea în aplicare a unui sistem de cunoștințe și inovare în agricultură care să contribuie la dezvoltarea continuă a sectorului agroalimentar.

Pentru realizarea acestui obiectiv, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare își propune dezvoltarea Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” (în continuare -SI AKIS), ca instrument în sprijinirea proceselor de inovare, adoptare a tehnologiilor moderne și consolidare a legăturii dintre cercetare, consiliere și practică agricolă. Prin intermediul sistemului, se urmărește facilitarea accesului actorilor din sectorul agroalimentar la cunoștințe, inovații și resurse digitale relevante, favorizând schimbul eficient de informații între fermieri, cercetători, consilieri agricoli, organizații de fermieri și alți parteneri din domeniu.

SI AKIS va sprijini implementarea metodelor moderne și sustenabile în agricultură facilitând accesul la baze de date cu bune practici, studii de caz, tehnologii emergente și soluții personalizate, precum și rezultatele celor mai recente cercetări agricole.

Un beneficiu major al SI AKIS va fi consolidarea și integrarea serviciilor de consiliere agricolă într-un sistem digital unificat, oferind totodată acces facil la instruirii online, webinare, demonstrații virtuale și schimburi de experiență între fermieri și experți.

SI AKIS va stimula colaborarea între actorii din domeniul agricol, susținând inițierea și dezvoltarea proiectelor comune de cercetare și inovare, facilitarea accesului la finanțare și aplicarea soluțiilor tehnologice avansate.

De asemenea, va centraliza informațiile privind oportunitățile de finanțare, inclusiv subvenții, granturi și alte forme de sprijin disponibile la nivel național și european. Fermierii și antreprenorii agricoli vor avea acces rapid la ghiduri de aplicare, cerințe de eligibilitate și termene-limită, aceasta favorizând luarea unor decizii informate, reducerea riscurilor, utilizarea eficientă a resurselor și creșterea productivității.

Dezvoltarea SI AKIS va facilita integrarea Republicii Moldova în rețelele europene de inovare agricolă, precum Horizon Europe și EIP-AGRI, consolidând competitivitatea sectorului și încurajând adoptarea celor mai bune practici la nivel internațional.

Prin urmare, implementarea SI AKIS constituie o necesitate strategică pentru modernizarea sectorului agricol și rural și pentru consolidarea mecanismelor de transfer de cunoștințe și inovații.

Prezentul concept definește cerințele fundamentale, scopul și funcționalitățile de bază ale SI AKIS, în concordanță cu obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală.

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Scopul principal al creării Resursei informaționale a SI AKIS, constă în dezvoltarea unui sistem digital integrat de cunoștințe, inovare și tehnologie, creat în scopul asigurării unei conexiuni funcționale și eficiente între fermier, cercetare, educație, consiliere și inovare în sectorul agroalimentar și asigurarea accesului facil și continuu la informații actualizate, bune practici, soluții digitale avansate și oportunități de finanțare.

2. SI AKIS constituie un cadru funcțional de colaborare între fermieri și antreprenori din sectorul agroalimentar, organizații care generează și aplică tehnologii în agricultură, consilieri agricoli, instituții de cercetare, instituții de învățământ și factorii de decizie, ce are ca scop promovarea schimbului de informații și bune practici, consolidarea colaborării intersectoriale și sporirea eficienței proceselor de inovare în agricultură.

3. Obiectivele generale ale SI AKIS sunt:

3.1. crearea unui punct unic și centralizat de acces la informații relevante pentru fermieri, cercetători, consilieri și alți actori interesați din sectorul agroalimentar;

3.2. promovarea interacțiunii, colaborării și schimbului de cunoștințe între actorii implicați în agricultură și dezvoltare rurală;

3.3. sprijinirea procesului de transfer a celor mai recente rezultate științifice și adoptarea tehnologiilor și practicilor agricole inovatoare;

3.4. îmbunătățirea accesului la servicii de consiliere, formare profesională și continuă;

3.5. facilitarea informării privind oportunitățile de finanțare, subvenții și programe de sprijin disponibile la nivel național și internațional.

4. În vederea realizării obiectivelor generale, SI AKIS va urmări atingerea următoarelor obiective specifice:

4.1. dezvoltarea arhitecturii și infrastructurii informaționale a unei soluții, care să asigure acces facil, sigur și eficient pentru toate categoriile de utilizatori;

4.2. digitalizarea și integrarea conținutului științific, tehnic și educațional relevant, generat de instituțiile de cercetare, învățământ și proiecte internaționale în domeniul agriculturii;

4.3. crearea și consolidarea unui cadru de colaborare între actorii-cheie ai SI AKIS;

4.4. asigurarea interoperabilității cu alte sisteme informaționale relevante, la nivel național și internațional, inclusiv cu platformele europene de inovare agricolă;

4.5. instituirea unui mecanism participativ de guvernare digitală a SI AKIS, prin implicarea activă a actorilor relevanți în dezvoltarea, actualizarea și validarea conținutului informațional;

4.6. facilitarea accesului la publicații științifice și informații de specialitate prin diversificarea surselor și digitalizarea conținutului, în scopul îmbunătățirii nivelului de cunoștințe;

4.7. implementarea unui sistem digital de educație și formare profesională continuă, inclusiv prin automatizarea proceselor de certificare a competențelor;

4.8. promovarea și diseminarea celor mai bune practici și soluții inovatoare deja testate, pentru a le face accesibile tuturor actorilor implicați în sectorul agricol;

4.9. furnizarea de servicii de consiliere agricolă specializată printr-un sistem digital, în vederea îmbunătățirii procesului decizional și a performanței fermei;

4.10. integrarea și gestionarea resurselor educaționale și informaționale într-un spațiu digital unificat, destinat tuturor utilizatorilor relevanți din domeniu;

4.11. dezvoltarea și implementarea programelor de formare profesională continuă, adaptate nevoilor pieței, prin utilizarea metodelor moderne și a instrumentelor digitale;

4.12. stimularea cercetării aplicative și a transferului de tehnologii prin consolidarea legăturii dintre activitatea științifică și aplicabilitatea practică la nivelul fermei;

4.13. elaborarea și aplicarea unor mecanisme eficiente de monitorizare și evaluare a performanței SI AKIS, care să permită analiza impactului asupra dezvoltării și modernizării sectorului agroalimentar

5. SI AKIS va fi utilizat pentru :

5.1. colectarea, sistematizarea, stocarea și gestionarea cunoștințelor relevante în domeniul agroalimentar, provenite din surse naționale și internaționale;

5.2. asigurarea accesului nediscriminatoriu și eficient la informații actualizate pentru toți actorii implicați în sectorul agroalimentar;

5.3. integrarea, modernizarea și digitalizarea serviciilor de consiliere agricolă, în scopul creșterii calității și disponibilității acestora;

5.4. monitorizarea, analiza și raportarea datelor relevante pentru procesul decizional și pentru fundamentarea politicilor publice în domeniul agroalimentar;

5.5. facilitarea proceselor de inovare și a colaborării interdisciplinare între actorii ecosistemului agricol, inclusiv prin promovarea parteneriatelor strategice;

5.6. asigurarea accesului la informații privind oportunitățile de finanțare, măsurile de sprijin și programele destinate dezvoltării sectorului agroalimentar;

5.7. facilitarea integrării SI AKIS în rețelele europene și internaționale de cercetare, inovare și transfer de cunoștințe.

6. SI AKIS este parte componentă a sistemelor informaționale de stat ale Republicii Moldova, pe care este ținută resursa informațională departamentală a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (în continuare – MAIA) și a Centrului de Consiliere Agricolă și Rurală (în continuare – CCAR), formată în procesul de furnizare a serviciilor de consiliere agricolă și a transferului de cunoștințe.

7. Principiile fundamentale pe baza cărora va fi proiectat și implementat SI AKIS sunt :

7.1. principiul legalității, care presupune crearea și exploatarea SI AKIS în conformitate cu legislația națională, cu normele și cu standardele internaționale recunoscute în domeniu;

7.2. principiul accesibilității și transparenței, care presupune asigurarea unui acces deschis și facil la informații relevante pentru toți actorii implicați în sectorul agroalimentar, indiferent de nivelul lor de expertiză sau localizare;

7.3. principiul interoperabilității sistemelor informaționale, care presupune capacitatea tehnică a sistemelor informaționale și capacitatea organizatorică a participanților de a reutiliza date printr-un proces eficient de schimb de date;

7.4 principiul securității informaționale, care presupune asigurarea nivelului dorit de integritate, exclusivitate, accesibilitate și eficiență a protecției datelor împotriva pierderii, denaturării, distrugerii și utilizării neautorizate;

7.5 principiul auditului sistemului, care presupune că respectivul sistem informațional înregistrează informații despre schimbările care au loc, pentru a face posibilă reconstituirea istoriei unui document sau a stării lui la o etapă anterioară;

7.6 principiul transparenței, care presupune accesul cetățenilor la datele și actele cu caracter public;

7.7 principiul autenticității și veridicității, care presupune că toate datele furnizate prin intermediul sistemului, se prezumă a fi autentice, întregi și veridice;

7.8 principiul confidențialității informației, care presupune restricționarea accesului persoanelor neautorizate la informația cu accesibilitate limitată și răspunderea personală pentru utilizarea și difuzarea neautorizată a informației din sistem;

7.9 principiul integrității, care presupune păstrarea conținutului datelor și interpretarea lor univocă în condițiile unor acțiuni accidentale.

7.10 principiul orientării spre utilizator (usability), care presupune că structura, conținutul, mijloacele de acces și navigarea sunt focalizate spre utilizatorii de informație;

7.11 principiul utilizării standardelor deschise, care se aplică pentru a asigura atât interoperabilitatea cu sistemele externe, cât și păstrarea informației;

7.12 principiul dezvoltării progresive, care presupune elaborarea și modificarea permanentă a componentelor sistemului în conformitate cu cele mai recente și inovative tehnologii.

II. CADRUL NORMATIV AL SI AKIS

8. Cadrul normativ aferent SI AKIS include legislația națională, tratatele și convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și următoarele acte normative:

8.1. Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public;

8.2. Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;

8.3. Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;

8.4. Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

8.5. Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

- 8.6. Lege nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală;
- 8.7. Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere;
- 8.8. Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole;
- 8.9. Legea nr. 39/2025 privind organizarea și funcționarea camerelor agricole;
- 8.10. Hotărârea Guvernului nr. 538/2023 cu privire la constituirea Instituției Publice Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală;
- 8.11. Hotărârea Guvernului nr. 56/2023 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030;
- 8.12. Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal;
- 8.13. Hotărârea Guvernului nr. 656/2012 cu privire la aprobarea Programului privind Cadrul de Interoperabilitate;
- 8.14. Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);
- 8.15. Hotărârea Guvernului nr.128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);
- 8.16. Hotărârea Guvernului nr.405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);
- 8.17. Hotărârea Guvernului nr.708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);
- 8.18. Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică;
- 8.19. Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat;
- 8.20. Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);
- 8.21. Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify);
- 8.22. Hotărârea Guvernului nr.650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030;
- 8.23. Hotărârea Guvernului nr.323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”.

9. În prezentul Concept următoarele noțiuni semnifică:

- 9.1. *autentificare* – proces de identificare a utilizatorului în cadrul SI AKIS prin intermediul certificatului cheii publice sau prin metoda autentificării prin doi pași;
- 9.2. *consilier agricol* - persoană fizică care a absolvit un program de formare de bază a consilierilor agricoli;
- 9.3. *serviciu de consiliere agricolă*- serviciu de consiliere a fermierilor și a altor beneficiari ai sprijinului politicii agricole, furnizat de către un consilier agricol.

9.4. *formare profesională continuă în domeniul agroalimentar*- proces de instruire în cadrul căruia o persoană, având o calificare ori o profesie, își asigură completarea și dezvoltarea competențelor deja dobândite sau dobândirea de noi competențe.

9.5. *organizație din domeniile cercetării și inovării cu profil agricol*- persoană juridică care are ca obiect de activitate desfășurarea de cercetări aplicative și fundamentale în domeniul agroalimentar, rural sau conex, precum și generarea de rezultate cu aplicabilitate practică.

III. SPAȚIUL FUNCȚIONAL A SI AKIS

10. Funcțiile de bază a SI AKIS sunt formarea spațiului informațional după cum urmează:

10.1. gestionarea bazelor de date- înregistrarea, actualizarea, arhivarea și, după caz, radierea informațiilor relevante privind serviciile de consiliere agricolă, activitățile de cercetare și de formare profesională din domeniul agroalimentar.

10.2. interoperabilitate și schimb de date;

10.3. asigurarea integrării funcționale cu alte sisteme informaționale, prin intermediul platformei guvernamentale MConnect, pentru facilitarea partajării de date între instituțiile publice și utilizatorii autorizați;

10.4. garanția unui acces controlat, sigur și transparent la datele gestionate cu respectarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal.

10.5. gestionarea fluxurilor de lucru- automatizarea proceselor operaționale (inclusiv înregistrări, validări, modificări, monitorizări), asigurând coerența, trasabilitatea și eficiența acestora în cadrul sistemului.

10.6. monitorizarea și controlul drepturilor de acces ale utilizatorilor;

10.7. administrarea nomenclatoarelor, a șabloanelor de documente, a procedurilor de backup, precum și asigurarea performanței tehnice și operaționale a sistemului.

11. Funcțiile specifice a SI AKIS sunt:

11.1. formarea și administrarea bazei de date prin:

a) evidența consilierilor agricoli certificați (înregistrare, evaluare, actualizare, radiere);

b) evidența organizațiilor din domeniile cercetării și inovării cu profil agricol și a programelor de cercetare;

c) evidența serviciilor de consiliere;

d) evidența serviciilor de formare profesională continuă din domeniul agroalimentar;

e) evidența publicațiilor științifice, tehnice și inovative în domeniu;

f) asigurarea calității, veridicității și trasabilității datelor, prin păstrarea istoricului modificărilor în ordine cronologică.

11.2. facilitarea interoperabilității prin schimbul de date cu alte sisteme publice, prin MConnect, în vederea:

a) asigurării accesului autorizat la date de către instituțiile partenere și alți actori;

b) validării automate a datelor introduse;

c) corelării și completării informațiilor cu date provenite din sisteme informaționale externe.

11.3. gestionarea proceselor operaționale prin :

a) digitalizarea fluxurilor de lucru legate de serviciile de consiliere, cercetare și formare profesională;

b) asigurarea monitorizării și trasabilității sarcinilor recurente în sistem.

11.4. administrarea tehnică și operațională a sistemului prin gestionarea drepturilor de acces, în funcție de rolurile utilizatorilor prin :

a) administrarea resurselor sistemice (nomenclatoare, șabloane, copii de rezervă, monitorizare);

b) întreținerea continuă a sistemului prin actualizări periodice, asistență tehnică pentru utilizatori și măsuri de securitate cibernetică, în vederea protejării datelor și menținerii funcționalității sistemului la standarde înalte.

12. SI AKIS este organizat în contururi funcționale care acoperă toate componentele esențiale ale ecosistemului agricol modern: cercetare, consiliere, formare, digitalizare, politici și sprijin. Acesta include următoarele contururi funcționale:

12.1. Conturul funcțional „Organizații din domeniul cercetării și inovării cu profil agricol” cu următoarele funcții specifice:

a) publicarea organizațiilor din domeniul cercetării și inovării;

b) catalogul proiectelor de cercetare în derulare și finalizate;

c) publicații științifice, rezultate tehnologice, brevete

d) activități de transfer în practică: demonstrații, vizite, ateliere;

e) evidența evenimentelor științifice și de inovare.

12.2. Conturul funcțional „Consilieri agricoli” cu următoarele funcții specifice:

a) înregistrarea și actualizarea profilului consilierilor agricoli;

b) atestare, evaluare periodică și maparea acoperirii teritoriale;

c) acces la materiale de instruire;

d) schimb de bune practici;

12.3. Conturul funcțional „Servicii de consiliere agricolă” cu următoarele funcții specifice:

a) evidența furnizorilor și a tipurilor de servicii de consiliere disponibile;

b) înregistrarea și evidența activităților de consiliere;

c) înregistrarea și evidența beneficiarilor;

d) evaluarea calității și eficienței serviciilor;

e) oferirea de materiale și hărți interactive pentru identificarea serviciilor disponibile la nivel local.

12.4. Conturul funcțional „Formare profesională continuă din domeniul agroalimentar” cu următoarele funcții specifice:

a) publicarea instituțiilor de formare profesională;

b) evidența programelor și cursurilor de formare(inclusiv online);

c) înregistrarea și evidența sesiunilor de instruire, înscriere și certificare;

d) monitorizarea progresului participanților și integrarea cu platforme de e-learning.

12.5. Conturul funcțional „Publicații și resurse științifice” cu următoarele funcții specifice:

a) înregistrarea publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale;
b) oferirea accesului deschis la materiale, rapoarte de cercetare și ghiduri;
c) clasificarea tematică și integrarea cu biblioteci externe (ex. FAO, Horizon Europe);

d) funcții de descărcare, salvare și citare automată.

12.6. Conturul funcțional „Proiecte și inițiative de inovare” cu următoarele funcții specifice:

a) evidența proiectelor de inovare la nivel național și local;
b) detalii privind partenerii, sursele de finanțare, obiective și rezultate;
c) monitorizarea implementării rezultatelor în practică;
d) integrarea cu instrumente interactive pentru schimb de experiență.

12.7. Conturul funcțional „Subvenții și granturi” cu următoarele funcții specifice:

a) publicarea catalogului actualizat al măsurilor de sprijin financiar;
b) publicarea ghiduri pentru aplicare și criterii de eligibilitate;
c) publicarea formularelor electronice;
d) crearea de notificări personalizate privind oportunități de finanțare.

12.8. Conturul funcțional „Agenții de sprijin și proiecte strategice” cu următoarele funcții specifice:

a) publicarea programelor guvernamentale, internaționale și ale partenerilor;
b) descrierea domeniilor de sprijin, grupurilor țintă și impactului preconizat;
c) publicarea hărții intervențiilor teritoriale;

12.9. Conturul funcțional „Asociații și organizații profesionale” cu următoarele funcții specifice:

a) evidența asociațiilor de fermieri, cooperative, clustere și grupuri de inițiativă;
b) activități de reprezentare, formare și sprijin reciproc;
c) promovării inițiativelor membrilor;
d) integrare cu forumurile de discuție și colaborare digitală.

12.10. Conturul funcțional „Evenimente de transfer de cunoștințe” cu următoarele funcții specifice:

a) publicarea calendarului național al evenimentelor de transfer de cunoștințe;
b) prezentarea detaliilor privind evenimentele de transfer de cunoștințe;
c) înscrierea, participarea online și expunerea arhivei media (video, prezentări, etc.);
d) colectarea de evaluări post-eveniment și materiale descărcabile.

12.11. Conturul funcțional „Bibliotecă digitală AKIS” cu următoarele funcții specifice:

a) acces organizat la toate resursele relevante: ghiduri, standarde, politici, cercetări;
b) căutare avansată pe tematici, autori, cuvinte-cheie, etc.;
c) integrare cu resurse internaționale;
d) partajare/upload de documente corporative.

12.12. Conturul funcțional „Comunitate, forumuri și discuții” cu următoarele funcții specifice:

a) crearea platformei de schimb de idei, întrebări și bune practici între fermieri, consilieri, cercetători;
b) crearea forumuri tematice;

- c) organizarea de sesiuni de întrebări-răspuns cu experți ;
- d) crearea spațiilor private pentru grupuri de lucru și inițiative comune.

12.13. Conturul funcțional „Administrare și mentenanță” cu următoarele funcții specifice:

- a) administrarea conturilor, rolurilor și drepturilor de acces;
- b) administrarea nomenclatoarelor și metadatelor;
- c) gestionarea bazelor de date, copiilor de rezervă și jurnalelor de sistem;
- d) mentenanță tehnică, actualizări și suport utilizatori;
- e) monitorizarea performanței sistemului și a gradului de utilizare.

12.14. Conturul funcțional „Rapoarte și analize” cu următoarele funcții specifice:

- a) generarea automată de rapoarte privind activitatea utilizatorilor și componentelor sistemului;
- b) prezentarea datelor în dashboard-uri interactive pentru decidenți și indicatori de monitorizare;
- c) export de date pentru analiză.

IV. STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ

13. Proprietarul SI AKIS este statul, care își realizează dreptul de proprietate a datelor din această resursă informațională.

14. Posesorul SI AKIS este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, cu drept de gestionare și de utilizare a datelor și a resurselor conținute de acesta. Posesorul asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional respectiv.

15. Deținătorul SI AKIS este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, care asigură crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea respectivului sistemul informațional.

16. Administratorul tehnic al SI AKIS este Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și de menținere a sistemelor informaționale de stat.

17. Registratorii SI AKIS sunt Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală, organizații din domeniul cercetării și inovării, instituții de învățământ cu profil agroalimentar, fermieri, cercetători, consilieri agricoli.

18. Furnizorii datelor în SI AKIS sunt Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală, organizații din domeniul cercetării și inovării, instituțiile de învățământ cu profil agroalimentar, consilieri agricoli. Furnizorii datelor sunt obligați să asigure corectitudinea și autenticitatea datelor încărcate în sistem sau prezentate pentru a fi introduse în acesta. Datele respective vor fi actualizate în modul stabilit de legislația în vigoare.

19. Destinatarii și utilizatorii datelor din SI AKIS sunt persoanele fizice sau juridice autentificate în modul corespunzător, care utilizează resursele oferite de sistem, conform prevederilor legislației în vigoare.

20. Modul de utilizare a datelor din sistem se stabilesc în Regulamentul resursei informaționale formate de SI AKIS.

V. DOCUMENTELE AFERENTE

21. Documentele de bază a SI AKIS se clasifică după cum urmează:

- 21.1. documente de intrare;
- 21.2. documente de ieșire;
- 21.3. documente tehnologice.

22. Documentele de intrare a SI AKIS reprezintă datele și informațiile transmise către sistem de către utilizatori, instituții sau terți parteneri. Acestea includ, dar nu se limitează la:

- 22.1. solicitarea de înregistrare a consilierilor agricoli;
- 22.2. solicitarea de înregistrare a rezultatelor proiectelor de cercetare, publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale;
- 22.3. rapoarte cu privire la serviciul de consiliere agricolă prestat;
- 22.4. rapoarte cu privire la activitățile de formare;
- 22.5. alte documente aferente.

23. Documentele de ieșire a SI AKIS reprezintă rezultatele generate de sistem în urma procesării informațiilor, puse la dispoziția utilizatorilor autorizați sau publicului larg. Acestea sunt considerate:

- 23.1. rezultatele proiectelor de cercetare, publicații în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale;
- 23.2. documente oficiale publice disponibile;
- 23.3. fișa consilierului agricol aprobat;
- 23.4. profilul furnizorului de servicii de cercetare, inovare și formare în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale.

24. Documentele tehnologice a SI AKIS sunt considerate:

- 24.1. documentele tehnologice privind parametrii de sistem;
- 24.2. documentele ce conțin înregistrări de audit privind acțiunile registratorilor și utilizatorilor în cadrul SI AKIS;
- 24.3. ghiduri de utilizare și instalare;
- 24.4. rapoarte și indicatori de performanță agregate privind utilizarea sistemului.

VI. SPAȚIUL INFORMAȚIONAL

Secțiunea 1

Obiectele informaționale gestionate de SI AKIS

25. Totalitatea obiectelor informaționale de bază ale SI AKIS se constituie din:

25.1. *utilizator autentificat* – obiect informațional care reprezintă orice utilizator al SI AKIS cu acces la materialele și funcționalitățile sistemului în dependență de rolul care i se atribuie.

Datele aferente acestuia:

- a) identificatorul (generat automat de sistem la înregistrarea utilizatorului);
- b) numele și prenumele (preluate din MPass în cazul autentificării prin MPass);
- c) IDNP/IDNO (preluat din MPass în cazul autentificării prin MPass);
- d) adresa de poștă electronică;
- e) număr de contact.

25.2. *consilier agricol* – obiect informațional care reprezintă un utilizator al SI AKIS care este aprobat de către Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală pentru prestarea serviciilor de consiliere în agricultură.

Date aferente obiectului:

- a) identificatorul (generat automat de către sistem la înregistrarea acestuia);
- b) numele și prenumele (preluate din MPass în cazul autentificării prin MPass);
- c) adresa de poștă electronică;
- d) domeniul de consiliere;
- e) lista serviciilor de consiliere agricolă furnizate.

25.3. *organizații din domeniile cercetării și inovării cu profil agricol* – obiect informațional care definește o entitate științifică care are ca obiect de activitate desfășurarea de cercetări aplicative și fundamentale în domeniul agroalimentar, rural sau conex, precum și generarea de rezultate cu aplicabilitate practică.

Date aferente obiectului:

- a) identificator unic;
- b) denumirea organizației;
- c) datele de contact;
- d) domeniul de activitate.

25.4. *rezultatul proiectelor de cercetare și inovare în domeniul agroalimentar* - obiect informațional care reprezintă un set de date și metadate asociate unui rezultat științific sau tehnologic, care cuprind materiale de instruire/formare, resurse de text, grafice, video și audio, sarcini (lucrări individuale), metode, transmisiuni video și alte tipuri de resurse de instruire/formare.

Date aferente obiectului:

- a) identificatorul (generat automat de sistem la înregistrarea autorului de curs);
- b) numele și prenumele autorului (preluate din MPass în cazul autentificării prin MPass);
- c) IDNP/IDNO-ul autorului (preluate din MPass în cazul autentificării prin MPass);
- d) adresa de poștă electronică;
- e) nume prenume coautor (preluate din MPass în cazul autentificării prin MPass)
- f) IDNP/IDNO-ul coautorului (preluate din MPass în cazul autentificării prin MPass);
- g) denumire publicație ;
- h) categoria publicație;
- i) perioada de valabilitate/actiune;
- j) dependența de alte publicații (opțional) ;
- k) lista materialului elaborat;

25.5. *serviciu de consiliere agricolă* - obiect informațional care reprezintă un serviciu de consiliere a fermierilor și a altor beneficiari ai sprijinului politicii agricole, furnizat de către un consilier agricol.

Date aferente obiectului:

- a) identificatorul (generat automat de sistem la înregistrarea serviciului);
- b) categoria serviciului;
- c) furnizorul serviciului;
- d) beneficiarul serviciului;
- e) tematica serviciului;
- f) lista materialului informațional furnizat;
- g) data și durata prestării serviciului;
- h) raport de activitate;
- i) documente justificative.

25.6. *programe și cursuri de formare profesională continuă* – obiect informațional care reflectă o activitate de instruire (curs, atelier, seminar) desfășurată de un furnizor de servicii de formare acreditat în scopul dezvoltării competențelor profesionale în domeniul agroalimentar a fermierilor și a altor beneficiari ai sprijinului politicii agricole.

Date aferente obiectului:

- a) identificatorul (generat automat de sistem la înregistrarea serviciului);
- b) categoria programului/cursului;
- c) tematica programului/cursului;
- d) autorii programului/cursului;
- e) lista materialului informațional;
- f) perioada de desfășurare.

25.7. *biblioteca on-line* - obiect informațional care reprezintă totalitatea resurselor informaționale digitale, bine structurate și compartimentate în dependență de tematică, categorie, utilizare, etc.. Acestea pot fi texte, materiale vizuale, audio sau video, fiind stocate în format electronic.

Date aferente obiectului:

- a) identificatorul (generat automat de sistem la înregistrarea conținutului);
- b) titlul resursei informaționale;
- c) categoria conținutului;
- d) nume, prenume autori;
- e) IDNP/IDNO autori;
- f) nume, prenume coautori (opțional);
- g) IDNP/IDNO coautori;
- g) conținutul materialului în format digital;
- h) data/ora încărcării.

26. Posibilitățile și drepturile de acces a utilizatorului autentificat depind de contextul în care acesta se află și rolul lui în sistem.

27. Sistemul nu împrumută obiecte informaționale din alte sisteme informaționale de stat.

Secțiunea a 2-a

Scenariul de bază aferent obiectelor informaționale

28. Scenariul de bază aferent unui obiect informațional reprezintă lista evenimentelor aferente obiectului informațional luat în evidență de către SI AKIS.

28.1. Scenariile referitoare la obiectul informațional „utilizator autentificat” sunt următoarele:

a) înregistrarea primară - se efectuează automat la prima autentificare a utilizatorului sau, în cazuri speciale, de către utilizatorul autorizat al SI AKIS cu rol de administrator din cadrul CCAR;

b) actualizarea datelor - se efectuează fie de utilizator (pentru datele personale), fie de către utilizatorul autorizat al SI AKIS, cu rol de administrator din cadrul CCAR (pentru roluri și permisiuni) care modifică datele utilizatorului autorizat;

c) scoaterea permisiunilor de acces - se efectuează de către utilizatorul autorizat al SI AKIS cu rol de administrator din cadrul CCAR, care radiază sau suspendă rolurile sau drepturile de acces;

d) suspendarea contului - se realizează de către administrator în caz de inactivitate, abuz, expirarea acreditării sau solicitarea expresă a utilizatorului;

f) auditarea activității utilizatorului - se realizează de sistem în mod automat, prin jurnalizarea acțiunilor efectuate în platformă (loguri de acces, modificări, descărcări etc.).

28.2. Scenariile referitoare la obiectul informațional „consilier agricol”:

a) înregistrarea primară - a unui consilier agricol se realizează în baza cererii depuse și ulterior aprobat de către CCAR, iar datele aferente vor fi preluate din registrele de stat, în baza identității;

b) actualizarea datelor - se realizează la solicitarea de către consilierul agricol, cu aprobarea CCAR;

c) scoaterea din evidență (inclusiv arhivarea datelor) a unui consilier agricol - se realizează în baza deciziei CCAR. Arhivarea datelor se face în mod automat în intervalele stabilite de deținător sau conform perioadei de păstrare a actelor oficiale stabilite. Scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a unui consilier agricol presupune scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) tuturor obiectelor informaționale aferente obiectului informațional ”consilierului agricol”.

28.3. Scenariile referitoare la obiectul informațional „organizații din domeniile cercetării și inovării” sunt următoarele:

a) înregistrarea primară - se face de către reprezentantul legal al organizației sau de către administrator cu completarea unui formular digital și validarea documentelor justificative privind statutul juridic, domeniile de activitate și autorizarea. Sistemul atribuie un identificator unic și creează profilul organizației;

b) aprobarea și validarea datelor - se efectuează de către CCAR, care confirmă eligibilitatea și corectitudinea informațiilor.

c) actualizarea informațiilor - se face de către CCAR sau de către organizația care actualizează datele administrative, domeniile de cercetare, contactele și reprezentanții, cu jurnalizarea tuturor modificărilor.

d) scoaterea din evidență (inclusiv arhivarea datelor) - se realizează de posesor conform perioadei de păstrare a actelor oficiale stabilite.

e) arhivarea datelor se efectuează în mod automat în intervalele stabilite de

deținător. Scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) al unei instituții de cercetare, presupune scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) tuturor obiectelor informaționale aferente.

28.4. Scenariile referitoare la obiectul informațional „rezultatul al proiectelor de cercetare, publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale” sunt următoarele:

a) înregistrarea primară - se realizează de către autorul sau instituția emitentă, cu atribuirea automată a unui identificator unic și completarea metadatelor (titlu, autori, rezumat, tip rezultat, domeniu, data etc.). Obiectul este asociat automat cu instituția de cercetare înregistrată în sistem;

b) actualizarea datelor - se realizează la solicitarea autorului sau organizației sau un alt utilizator autentificat, prin depunerea unei cereri online;

c) scoaterea din evidență (inclusiv arhivarea datelor) - se realizează de posesor conform perioadei de păstrare a actelor oficiale stabilite. Arhivarea datelor se efectuează în mod automat în intervalele stabilite de deținător. Scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) al unui rezultat al proiectelor de cercetare, publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, presupune scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) tuturor obiectelor informaționale aferente obiectului informațional ”rezultatul al proiectelor de cercetare, publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale”.

28.5. Scenariile referitoare la obiectul informațional „serviciu de consiliere agricolă” sunt următoarele:

a) înregistrarea primară - a unui serviciu de consiliere agricolă se realizează de către CCAR, sau de către un consilier agricol, prin completarea unui formular digital, ce conține detalii despre tipul consilierii, domeniul, tematică, regiunea;

b) actualizarea datelor se realizează la solicitarea CCAR;

c) scoaterea din evidență (inclusiv arhivarea datelor) - se realizează de posesor conform perioadei de păstrare a actelor oficiale stabilite. Arhivarea datelor se efectuează în mod automat în intervalele stabilite de deținător. Scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) al unui serviciu de consiliere agricolă, presupune scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) a tuturor obiectelor informaționale aferente obiectului informațional ”serviciu de consiliere agricolă”.

28.6. Scenariile referitoare la obiectul informațional „programe și cursuri de formare profesională continuă ” sunt următoarele:

a) înregistrarea primară a unui program și curs de formare profesională se face de către utilizatorul autorizat cu rol de administrator în baza cererii prestatorului de servicii de formare, cu descrierea temei, formatului (fizic/online), perioadei, publicului țintă și obiectivelor de învățare;

b) actualizarea datelor se realizează la solicitarea prestatorului de servicii de formare;

c) scoaterea din evidență (inclusiv arhivarea datelor) se realizează de posesor conform perioadei de păstrare a actelor oficiale stabilite. Arhivarea datelor se efectuează în mod automat în intervalele stabilite de deținător. Scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) al unui program și curs de instruire, presupune scoaterea din evidență (sau arhivarea datelor) tuturor obiectelor informaționale aferente obiectului informațional „ programe și cursuri de formare profesională continuă”.

Secțiunea a 3-a

Interacțiunea cu alte sisteme și platforme electronice guvernamentale

29. SI AKIS interacționează, prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, cu următoarele sisteme informaționale:

29.1. Registrul de stat al unităților de drept, sistem integrat unic de evidență a unităților de drept din Republica Moldova, care conțin date despre organizațiile din domeniile cercetării și inovării și instituțiile de învățământ.

29.2. Registrul de stat al actelor locale, resursă informațională de stat care conține textele electronice ale actelor autorităților administrației publice locale și datele adiționale. SI AKIS va interacționa cu registrul menționat pentru căutarea, identificarea și validarea actelor emise/adoptate de autoritățile administrației publice locale;

29.3. Sistemul informațional automatizat „Evidența solicitanților și beneficiarilor de subvenții”, destinat înregistrării, păstrării și utilizării informațiilor cu privire la solicitanții de subvenții și la dosarele de subvenționare.

29.4. Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

30. SI AKIS se va integra cu următoarele sisteme informaționale partajate:

30.1. Platforma de interoperabilitate (MConnect) – pentru schimbul de date al SI AKIS cu registrele și sistemele informaționale de stat;

30.2. Serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru autentificarea și pentru controlul accesului în cadrul SI AKIS;

30.3. Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) – pentru asigurarea evidenței operațiunilor (evenimentelor) produse în cadrul SI AKIS;

30.4. Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) – pentru notificarea electronică în cadrul SI AKIS;

30.5. Serviciul guvernamental de semnătură electronică (MSign) – pentru semnarea electronică a documentelor în cadrul SI AKIS;

30.6. Portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md) – pentru publicarea și punerea la dispoziția persoanelor interesate a datelor publice aferente resursei informaționale.

30.7. Platforma guvernamentală de instruire la distanță (M-Learn) – pentru a putea expune și pune la dispoziție materialele de instruire prin intermediul unui API.

VII. SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL SI AKIS

31. SI AKIS este proiectat drept un sistem modular, care asigură posibilitatea dezvoltării sale fără a afecta continuitatea funcționării.

32. La nivel conceptual, arhitectura SI AKIS este definită pe 3 niveluri:

32.1. nivelul de interfață – serverul pentru paginile web, cu formularele utilizatorilor și cu informațiile din baza de date pentru vizualizare și utilizare prin intermediul navigatorului;

32.2. produsul program al nivelului de mijloc – serverul aplicațiilor care susține partea client ce deservește interfața BD cu utilizatorii, transformă cererile utilizatorilor în interpelări și primește informația din baza de date pe care o prezintă în formă comodă pentru percepție;

32.3. nivelul de jos – serverul bazei de date.

33. SI AKIS va fi găzduit de platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud).

34. Arhitectura infrastructurii informaționale și a mijloacelor tehnice utilizate la crearea infrastructurii informaționale se determină de către dezvoltatorul sistemului în comun cu deținătorul la etapele inițiale și ulterioare de elaborare și implementare a SI AKIS.

35. Pentru comunicarea dintre nivelurile SI AKIS se utilizează rețelele de comunicații electronice securizate.

36. Produsele program și echipamentele SI AKIS trebuie să satisfacă următoarele cerințe să:

36.1. asigure posibilitatea stocării unor volume mari de informații;

36.2. asigure posibilitatea extinderii funcționale și a puterii de calcul (extensibilitate și scalabilitate);

36.3. susțină prelucrarea distribuită a datelor, accesul la resurse atât în rețeaua locală, cât și în internet;

36.4. utilizeze un sistem unic de clasificare și de codare (unificare);

36.5. asigure fiabilitate înaltă;

36.6. asigure consistența și completitudinea informației;

36.7. susțină posibilitatea de modernizare în timpul procesului de exploatare.

37. În scopul asigurării interoperabilității și a schimbului de date cu alte sisteme și resurse informaționale de stat, CCAR înregistrează activele semantice utilizate în Sistemul informațional „Catalogul semantic.”

VIII. ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIEI SI AKIS

Secțiunea 1

Modul de asigurare a securității informației

38. Asigurarea securității informației se realizează de către deținător, ținându-se cont de Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017. Pentru garantarea securității informaționale, posesorul asigură efectuarea periodică a auditului de securitate.

39. În cadrul SI AKIS se asigură generarea și păstrarea înregistrărilor de audit, prin jurnalizarea tuturor activităților efectuate de utilizatori, cu succes sau nu, precum și a tipurilor de operațiuni efectuate. Înregistrările de audit ale operațiunilor și rezultatele acestora vor fi puse la dispoziția Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal la solicitarea autorității publice, în scopul investigării

potențialelor încălcări ale regimului de prelucrare/protecție a datelor cu caracter personal.

40. Cererea de motivare a accesului se realizează în cadrul unui sistem de control al accesului la resursele SI AKIS (spre exemplu, lucrări, documente și informații), în care este stabilit cine, pentru cine, în conformitate cu care împuterniciri, care documente, pentru care acțiuni sau care tip de acces poate fi permis și în care condiții, presupunând determinarea pentru toți utilizatorii SI AKIS a resurselor informaționale și a programului la care au acces pentru operații concrete de accesare (citire, scriere, modificare, ștergere, execuție), folosind resursele tehnice și de program de accesare.

41. Semnătura electronică și controlul accesului constituie mecanisme de control de securitate, care asigură integritatea, confidențialitatea, disponibilitatea, autenticitatea și nonrepudierea datelor. Aceste servicii se bazează pe infrastructura cu chei publice și pe setările directoriilor de sistem, în scopul gestionării permisiunilor utilizatorilor și autorizării operațiunilor la nivelul aplicațiilor.

42. Utilizatorul SI AKIS se autorizează să lucreze doar cu modulele, documentele, înregistrările sau alte elemente informaționale pentru care are permisiunile necesare. Pentru realizarea acestui deziderat, utilizatorul cu rol de administrator al sistemului informațional respectiv gestionează grupurile de utilizatori. Un grup are un nume și un set de permisiuni (desemnând rolurile aceluși grup), care definesc accesul la funcționalitățile SI AKIS. Fiecare grup conține o listă de utilizatori ce moștenesc permisiunile de la grupul din care fac parte.

43. Managementul utilizatorilor și al permisiunilor se efectuează la etapa inițială de către deținătorul SI AKIS. La autentificare, SI AKIS verifică datele de acces ale utilizatorilor și deschide opțiunea de a accesa informația disponibilă.

44. Atașarea documentelor de către utilizatorii SI AKIS presupune o autentificare adecvată pentru a fi acceptate drept documente oficiale. În acest scop, SI AKIS permite utilizatorilor să semneze documente oficiale cu ajutorul mecanismului de aplicare a semnăturii electronice.

45. Arhitectura SI AKIS se creează în baza principiului disponibilității înalte.

46. Pentru gestiunea riscurilor de securitate, se implementează o politică generală de securitate. Sistematic se organizează instruirii ale utilizatorilor SI AKIS. Politica de securitate include prevederi referitoare la organizarea periodică a auditului de securitate, pentru a verifica politica și conformitatea cu regulile de securitate, precum și pentru a stabili domeniile care necesită îmbunătățiri.

47. Pentru asigurarea integrității datelor, documentelor și înregistrărilor, se efectuează copii de rezervă, respectând cele mai bune practici din domeniu.

48. Actualizarea periodică și ordonată a sistemelor IT este o cerință de bază pentru orice entitate care folosește un sistem informațional. Obiectivele serviciului de actualizare a produselor software includ:

48.1. instalarea ultimelor actualizări critice și de securitate pe stațiile de lucru și pe servere;

48.2. funcționarea în siguranță a infrastructurii de actualizare și instalarea securizată a actualizărilor;

48.3. existența unui singur punct de aprobare a administrării actualizărilor și descărcarea lor de pe Internet.

Secțiunea 2 FIABILITATEA SI AKIS

49. Pentru asigurarea protecției împotriva unor eventuale atacuri asupra SI AKIS se întreprind măsuri prin:

50. utilizarea proprietăților sistemului de fișiere;

51. controlul variabilelor de mediu;

52. utilizarea unor variabile externe;

53. utilizarea autentificării anonime la deschiderea unei sesiuni;

54. determinarea identificadorului unei sesiuni;

55. utilizarea unor posibilități suplimentare de autentificare;

56. utilizarea procesării incorecte a erorilor;

57. utilizarea unor delimitatori ai instrucțiunilor și validatori în datele de intrare;

58. introducerea instrucțiunilor utilizând delimitatori.

59. Pentru asigurarea securității informaționale a SI AKIS se aplică mecanismele necesare în conformitate cu legislația în vigoare și cu cele mai bune practici în domeniu.

60. Ținând cont de importanța datelor conținute în documentele și în înscrisurile înregistrate în sistem, în vederea conformării cerințelor în vigoare, precum și drept rezultat al analizei de risc pentru preîntâmpinarea distrugerii, modificării datelor cu caracter personal sau defecțiunilor în funcționarea softului destinat prelucrării datelor cu caracter personal se vor întreprinde următoarele măsuri se:

60.1. folosesc mijloace de protecție speciale tehnice și de program, inclusiv programe licențiate, programe antivirus;

60.2. organizează sistemul de control al securității softului și efectuarea periodică a copiilor de rezervă.

61. Securitatea informațională se menține pe parcursul întregului ciclu de viață al SI AKIS și se perfecționează continuu, pentru prevenirea noilor pericole.

IX. ÎNCHEIERE

62. Implementarea SI AKIS va eficientiza și digitaliza procesele de evidență a consilierilor agricoli, a serviciilor de consiliere, a rezultatelor cercetării și a programelor și cursurilor de formare profesională continuă. SI AKIS va permite

fermierilor și producătorilor agricoli să acceseze aceste servicii de consiliere și formare agricolă într-un mod foarte operativ și nemijlocit sporind productivitatea și competitivitatea acestora.

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr. ___/20__

REGULAMENTUL RESURSEI INFORMAȚIONALE FORMATE DE SISTEMUL INFORMAȚIONAL “SISTEM DE CUNOȘTINȚE ȘI INOVARE ÎN AGRICULTURĂ (AKIS)”

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul resursei informaționale formate de SI AKIS (în continuare – Regulament) cuprinde reglementările privind drepturile și obligațiile subiecților raporturilor juridice aferente creării și ținerii resursei informaționale, procedurile de înregistrare, modificare, completare și radiere a datelor, procedurile de interacțiune cu furnizorii de date și măsurile privind asigurarea securității resursei informaționale.

2. Resursa informațională formată de SI AKIS este dezvoltată, administrată și gestionată în conformitate cu prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.

3. Resursa informațională formată de SI AKIS are drept scop principal asigurarea accesului liber și disponibilitatea serviciilor și datelor prin servicii electronice atât pentru fermieri, producători agricoli, consilieri agricoli cât și pentru autoritățile publice.

4. Resursa informațională a SI AKIS reprezintă o colecție de date și informații organizate sistematic și este o sursă oficială de informații referitoare la:

4.1. consilierii agricoli selectați de Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală, conform Regulamentului pentru selectarea consilierilor agricoli și ținerea Listei consilierilor agricoli, aprobat prin Ordinul MAIA nr. 45/2025.

4.2. serviciile de consiliere agricolă;

4.3. serviciile de formare agricolă;

4.4 organizațiile din domeniul cercetării și inovării cu profil agricol;

4.5. rezultatele activităților de cercetare și inovare din domeniul agricol.

5. În prezentul Regulament sunt utilizate noțiunile definite Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole, Hotărârea Guvernului nr. 56/2023 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030, Hotărârea Guvernului nr. 538/2023 cu privire la constituirea Instituției Publice Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală.

- 6. Informația stocată în SI AKIS se utilizează pentru evidența:**
- 6.1. centralizată a consilierilor agricoli;
 - 6.2. și monitorizarea serviciilor de consiliere prestate;
 - 6.3. furnizorilor, a programelor și cursurilor de formare agricolă;
 - 6.4. calității serviciilor de consiliere agricolă prestate;
 - 6.5. calității serviciilor de formare agricolă;
 - 6.6. statistică a fermierilor care au beneficiat de servicii de consiliere agricolă;
 - 6.7. statistică a fermierilor care au beneficiat de servicii de formare agricolă;
 - 6.8. publicațiilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale;
 - 6.9. datelor în alte scopuri, conform legislației.
 - 6.10. diseminarea rezultatelor proiectelor de cercetare și inovare la nivel național și local;
 - 6.11 obținerea informației necesare pentru elaborarea politicilor în domeniul dezvoltării agriculturii și mediului rural;

II. OBLIGAȚIILE ȘI DREPTURILE SUBIECȚILOR RAPORTURILOR JURIDICE ÎN DOMENIUL CREĂRII ȘI ȚINERII RESURSEI INFORMAȚIONALE FORMATE DE SI AKIS

- 7. Subiecții din domeniul creării, exploatării și utilizării SI AKIS sunt:**
- 7.1. proprietarul;
 - 7.2. posesorul;
 - 7.3. deținătorul;
 - 7.4. registratorul;
 - 7.5. furnizorul de date;
 - 7.6. destinatarul datelor.
- 8. Proprietar al SI AKIS este statul.**
- 9. Posesor al SI AKIS este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.**
- 10. Posesorul are obligația să:**
- 10.1. supravegheze respectarea cerințelor de securitate a informației de către utilizatorii SI AKIS;
 - 10.2. efectueze monitorizarea și supravegherea accesărilor informației din cadrul sistemului informațional;
 - 10.3. identifice încălcările comise și să întocmească un raport privind datele accesate;
 - 10.4. asigure funcționarea și ținerea SI AKIS în conformitate cu cadrul normativ;
 - 10.5. acorde suportul necesar utilizatorilor privind folosirea SI AKIS;
 - 10.6. stabilească condițiile tehnice de funcționare a SI AKIS;
 - 10.7. asigure implementarea măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru asigurarea regimului de confidențialitate și securitate a datelor cu caracter personal în conformitate cu legislația în materie de protecție a datelor cu caracter personal;

10.8. asigure accesul securizat la informația conținută în SI AKIS, prin respectarea condițiilor de securitate și a regulilor de exploatare a acestuia;

10.9. suspende sau să revoce dreptul de acces în SI AKIS pentru utilizatorii care nu respectă condițiile de securitate și regulile de exploatare a acestuia, precum și regulile, standardele și normele general acceptate în domeniul securității informaționale;

10.10. utilizeze informația obținută din baza de date a SI AKIS doar în scopurile stabilite de legislație;

10.11. să-și exprime acordul privind accesul la sistemul informațional respectiv al persoanelor interesate.

11. Posesorul are dreptul să:

11.1. dezvolte, în funcție de competența sa, cadrul normativ cu privire la SI AKIS;

11.2. propună și să pună în aplicare soluții pentru perfecționarea și eficientizarea procesului de funcționare a SI AKIS;

11.3. delege competențe ce țin de menținerea și funcționarea resursei informaționale formată de SI AKIS;

11.4. exercite atribuțiilor deținătorului și utilizatorului resursei informaționale formată de SI AKIS.

12. Deținătorul sistemului este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, care are obligația să:

12.1. asigure suportul tehnic, înregistrarea și monitorizarea datelor în cadrul SI AKIS;

12.2. administreze utilizatorii prin determinarea nivelului de acces la SI AKIS;

12.3. efectueze monitorizarea și supravegherea accesărilor informației din cadrul SI AKIS;

12.4. identifice încălcările comise și să întocmească un raport privind datele accesate;

12.5. asigure funcționarea și ținerea SI AKIS în conformitate cu cadrul normativ;

12.6. acorde suportul necesar utilizatorilor privind folosirea sistemului;

12.7. asigure implementarea măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru asigurarea regimului de confidențialitate și securitate a datelor cu caracter personal, în conformitate cu legislația în materie de protecție a datelor cu caracter personal;

12.8. asigure accesul securizat la informația conținută în SI AKIS, prin respectarea condițiilor de securitate și a regulilor de exploatare a acestuia;

12.9. suspende sau să revoce dreptul de acces în SI AKIS pentru utilizatorii care nu respectă condițiile de securitate și regulile de exploatare a acestuia, precum și regulile, standardele și normele general acceptate în domeniul securității informaționale;

12.10. utilizeze informația obținută din baza de date a SI AKIS doar în scopurile stabilite de legislație;

12.11. îndeplinească alte atribuții delegate de către posesor;

12.12. efectueze acțiunile de asigurare a securității informației, să documenteze cazurile și tentativele de încălcare a acesteia, precum și să întreprindă măsurile ce se impun pentru prevenirea și lichidarea consecințelor.

10. Deținătorul are dreptul să:

- 10.1. acceseze spațiul informațional al SI AKIS în limitele rolului atribuit;
- 10.2. vizualizeze și să editeze informațiile din SI AKIS, conform rolului atribuit;
- 10.3. solicite și să primească de la posesor/registrator propuneri pentru îmbunătățirea sistemului.

11. Registratorul are obligația să:

- 11.1. asigure autenticitatea datelor la înregistrarea și la actualizarea informației;
- 11.2. întreprindă măsuri pentru evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe;
- 11.3. asigure remiterea informației prin intermediul SI AKIS;
- 11.4. solicite de la furnizorii de date, la detectarea erorilor și omisiunilor, actualizarea și corectarea informației în baza de date a SI AKIS;
- 11.5. utilizeze funcționalitățile SI AKIS în exclusivitate conform destinației acestora, în strictă conformitate cu legislația și cu manualele de proceduri aprobate de către posesor și deținător;
- 11.6. utilizeze informația obținută din SI AKIS doar în scopurile stabilite în legislație.

12. Registratorul are dreptul să:

- 12.1. acceseze spațiul informațional al SI AKIS în limitele rolului atribuit;
- 12.2. vizualizeze și să editeze informațiile din SI AKIS conform rolului atribuit;
- 12.3. dispună de acces la documentele ce implică procesul de notificare și de raportare (corespondență, decizii);
- 12.4. solicite și să primească de la posesor/deținător susținere metodologică și practică privind funcționarea SI AKIS;
- 12.5. prezinte posesorului propuneri privind modificarea actelor normative care reglementează funcționarea SI AKIS;
- 12.6. prezinte posesorului sau deținătorului propuneri privind dezvoltarea SI AKIS.

13. Furnizorul de date are dreptul să:

- 13.1. înainteze posesorului și deținătorului propuneri privind modificarea actelor normative ce reglementează funcționarea SI AKIS;
- 13.2. solicite și să primească de la posesorul și de la deținătorul sistemului ajutor metodologic și practic privind funcționarea acestuia;
- 13.3. prezinte posesorului și deținătorului propuneri privind perfecționarea și eficientizarea funcționării SI AKIS;
- 13.4. colaboreze cu posesorul și deținătorul pentru asigurarea securității accesului la sistemul informațional menționat.

14. Furnizorul de date este obligat să:

- 14.1. asigure corectitudinea, autenticitatea și veridicitatea datelor, inclusiv a datelor cu caracter personal furnizate, autenticitatea transmiterii datelor și actualizarea permanentă, în baza corectărilor prezentate conform reglementărilor;
- 14.2. furnizeze informația doar în scopurile stabilite de legislație;

14.3. întreprindă măsurile organizatorice și tehnice interne necesare pentru asigurarea protecției și a confidențialității datelor transmise către SI AKIS;

14.4. informeze despre orice acțiune suspicioasă de care are cunoștință și care ar putea să reprezinte un atentat la securitatea accesului la sistem.

15. În cazul în care introducerea informației în SI AKIS este realizată de către persoanele responsabile din cadrul CCAR, acestea introduc informația în baza datelor transmise de către furnizorii de date, care sunt responsabili de veridicitatea și corectitudinea informației transmise.

16. Destinatarii datelor SI AKIS are obligația să utilizeze informația obținută din baza de date a sistemului doar în scopurile stabilite de legislație.

17. Destinatarii datelor Sistemului Informațional SI AKIS are dreptul să prezinte posesorului și/sau deținătorului sistemului propuneri privind dezvoltarea și eficientizarea acestuia.

III. RESURSA INFORMAȚIONALĂ A SI AKIS

18. Datele privind obiectele informaționale ale SI AKIS sunt preluate din:

18.1.cereri de înregistrare a consilierilor agricoli;

18.2.rapoarte de activitate privind serviciile de consiliere agricolă prestate;

18.3 rapoartele publicațiilor în domeniul agroalimentar și dezvoltării rurale;

18.4 rapoarte privind serviciile de formare agricolă realizate;

18.5 rezultate a proiectelor de cercetare și inovare.

19. Datele stocate în SI AKIS, cu excepția celor atribuite prin lege la categoria accesibilității limitate (date cu caracter personal, secret comercial), se fac publice prin intermediul următoarelor mijloace:

19.1 interfața web a SI AKIS;

19.2 site-ul web oficial al Centrului de Consiliere Agricolă și Rurală;

19.3 site-ul web oficial al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

IV. ȚINEREA ȘI ASIGURAREA FUNCȚIONĂRII SI AKIS

20. SI AKIS se ține în formă electronică, în limba română.

21. Principalele proceduri de ținere a resursei SI AKIS, includ introducerea inițială a informației și actualizarea acesteia.

22. Introducerea inițială a datelor în SI AKIS se efectuează de către registrator.

23. Actualizarea informației din SI AKIS, se realizează la recepționarea informației suplimentare de la furnizorul de date. Toate actualizările din sistem se păstrează în ordine cronologică.

24. Introducerea datelor în SI AKIS, se efectuează de către registrator prin:

- 24.1. introducerea manuală;
- 24.2. preluarea automată a datelor din alte sisteme informaționale, prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect;
- 24.3. scanarea actelor;
- 24.4. stocarea actelor transmise electronic.

25. Expedierea și recepționarea documentelor electronice se efectuează prin intermediul poștei electronice, cu respectarea prevederilor Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.

26. Utilizatorii au acces la datele din SI AKIS, în funcție de rolurile și drepturile atribuite. Datele sunt clasificate în date cu acces liber și date cu acces limitat, pentru a asigura protecția informațiilor sensibile.

27. La prelucrarea informației din SI AKIS, utilizatorii au obligația asigurării protecției datelor cu caracter personal, în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. În cadrul SI AKIS, se prelucrează doar date cu caracter personal strict necesare, neexcesive scopului prestabilit, asigurându-se un nivel de securitate și de confidențialitate în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor, conform legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

28. Registratorii au acces tehnic la datele din SI AKIS, ceea ce presupune introducerea, modificarea, completarea și radierea informației înregistrate de ei.

29. Accesul în SI AKIS, se realizează diferențiat, în funcție de rolul și nivelul de acces, prin următoarele metode:

a) autentificarea prin MPass – pentru utilizatorii instituționali (personalul angajat din cadrul autorităților publice, consilieri acreditați, cercetători, registratori și administratori de sistem). Această metodă asigură accesul la funcționalități cu nivel ridicat de responsabilitate și securitate.

b) fără autentificare, pentru datele și serviciile publice care nu necesită autentificare și nu sunt expuse date cu caracter personal sau comercial.

30. Alegerea metodei de autentificare se face în funcție de nivelul de acces solicitat, categoria utilizatorului și prevederile regulamentului intern de utilizare al sistemului.

31. Dreptul de acces la datele din SI AKIS, se revocă de către administrator, în temeiul cererii posesorului sau a deținătorului, în cazul în care:

- 31.1. au fost încetate sau suspendate raporturile de muncă cu utilizatorul;
- 31.2. au fost depistate abateri în utilizarea SI AKIS,;

31.3. au intervenit modificări în raporturile de muncă cu utilizatorul, când noile atribuții nu acordă dreptul de acces la SI AKIS;

31.4. au fost constatate amenințări la securitatea informațională a SI AKIS, generate de activitățile utilizatorului.

32. În procesul de utilizare a SI AKIS sunt folosite documentele specificate la pct. 21 din Conceptul SI AKIS și alte documente solicitate, conform legislației.

33. Pentru asigurarea actualizării operative și automate a conținutului SI AKIS, cu informație veridică, este realizată interacțiunea cu sistemele informaționale automatizate specificate la pct. 30 din Conceptul SI AKIS.

34. Schimbul de date, inclusiv furnizarea datelor din SI AKIS, se efectuează prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

35. Lucrările de mentenanță și profilactice se execută după notificarea utilizatorilor în scris sau prin e-mail cu cel puțin o zi înainte de începerea lucrărilor, cu indicarea termenelor de finalizare, cu excepția situațiilor neprevăzute de suspendare a SI AKIS.

36. Păstrarea SI AKIS este asigurată de deținător până la adoptarea deciziei privind scoaterea din exploatare sau transmiterea acestuia către alt deținător.

V. ASIGURAREA PROTECȚIEI ȘI SECURITĂȚII INFORMAȚIEI ȘI RESURSELOR INFORMAȚIONALE ALE SI AKIS

37. Pentru îndeplinirea sarcinilor privind asigurarea securității informaționale a SI AKIS sunt folosite următoarele mecanisme:

37.1. autentificarea și autorizarea;

37.2. controlul accesului;

37.3. utilizarea canalelor de conexiune securizate și criptarea informației;

37.4. asigurarea integrității informației.

38. Sistemul complex al securității informaționale asigură:

38.1. integritatea logică a informației;

38.2. integritatea fizică a informației;

38.3. protecția infrastructurii informaționale, în cazul în care există tentative de deteriorare sau de modificare a funcționării sistemului informațional.

39. Datele din SI AKIS fac parte din categoria datelor care necesită a fi protejate. Asigurarea securității, confidențialității și integrității datelor prelucrate în cadrul sistemului se efectuează de către subiecții cu drepturi de acces, cu respectarea cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1123/2010 privind aprobarea

cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal.

40. Datele cu caracter personal și informațiile ce constituie secret comercial sunt date cu acces limitat ale SI AKIS și nu pot fi făcute publice.

41. Protecția datelor din SI AKIS se efectuează prin următoarele metode:

41.1. prevenirea conexiunilor neautorizate la rețelele de comunicații guvernamentale și a interceptării datelor din SI AKIS transmise prin aceste rețele;

41.2. asigurarea măsurilor de protecție criptografică și tehnică a informațiilor;

41.3. efectuarea copiilor de siguranță a bazelor de date și a fișierelor mijloacelor de program;

41.4. prevenirea acțiunilor intenționate și/sau neintenționate ale utilizatorilor care pot conduce la distrugerea sau denaturarea datelor;

41.5. utilizarea obligatorie a produselor de program licențiate aprobate;

41.6. asigurarea restabilirii și continuității funcționării SI AKIS în cazul situațiilor excepționale;

41.7. jurnalizarea evenimentelor produse în sistem, inclusiv prin intermediul serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog).

42. În cazul incidentelor de securitate, posesorul/deținătorul SI AKIS întreprinde măsurile necesare pentru depistarea sursei de producere a incidentului, efectuează analiza acestuia și înlătură cauzele incidentului de securitate, cu informarea în termen de 72 de ore a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

VI. CONTROLUL ȘI RESPONSABILITATEA SUBIECȚILOR RAPORTURILOR JURIDICE

43. Controlul intern privind organizarea și funcționarea SI AKIS se efectuează de către posesor, conform legislației. Controlul extern privind crearea, ținerea, scoaterea din exploatare a SI AKIS este exercitat de către autoritatea publică abilitată prin lege.

44. În caz de accident de securitate, deținătorul prezintă Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova un raport generalizat despre incidentele de securitate din cadrul SI AKIS.

VII. SECURITATEA RESURSEI INFORMAȚIONALE

45. Pentru securizarea resursei informaționale, Sistemul trebuie să se conformeze cu cerințele tehnice înaintate sistemelor informatice impuse de Standardul Republicii Moldova SMV ISO/CEI 27002:2009 Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Cod de bună practică pentru managementul securității informației, de Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică, și de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

46. Principalele mecanisme tehnologice de asigurare a protecției și securității informaționale în cadrul SI AKIS sunt:

46.1. permisiunile de acces ale utilizatorilor se acordă în funcție de rol și nivel de acces, prin metode diversificate de autentificare, inclusiv prin serviciul guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass). Această metodă asigură autorizarea, confidențialitatea, autenticitatea și nonrepudierea accesului;

46.2. înregistrarea și accesul utilizatorilor – sistemul este capabil să determine univoc identitatea utilizatorului. Procesul de înregistrare este asigurat de administratorul sistemului, iar contul de utilizator al persoanei care accesează informațiile din cadrul resursei informaționale a SI AKIS se activează în funcție de metoda de autentificare selectată.

46.3. utilizatorii care accesează informațiile și funcționalitățile sistemului sunt autentificați înainte de a li se permite accesul. Doar informația cu caracter public este accesibilă utilizatorilor anonimi;

46.4. autorizare pe bază de roluri – sistemul restricționează drepturile de acces ale utilizatorului la funcționalitățile sistemului pe baza rolului desemnat acestuia. Fiecare utilizator are asociat unul sau mai multe roluri. Fiecare rol are asociat un set de drepturi. Drepturile reprezintă prerogativele acordate unui utilizator de a efectua anumite activități în cadrul unui sistem informatic. Sistemul poate limita sau permite accesul unui utilizator la anumite date și funcționalități pe baza apartenenței la un rol;

46.5. administrarea (configurarea) – sistemul permite aplicarea politicilor de securitate încorporate în arhitectura și funcționalitățile lui. Definirea utilizatorilor și grupurilor sau rolurilor, precum și atribuirea de drepturi se realizează de către utilizatori cu drepturi de deținător, doar în urma coordonării și oferirii acceptului de către posesor. Sistemul permite delegarea administrării drepturilor complet sau limitat la anumite operații (adăugare utilizator/blocarea contului de utilizator). Sistemul oferă posibilitatea ca deținătorul să poată configura restricții legate de adresele de IP sau domeniile de la care conectarea va fi permisă, pentru fiecare utilizator/grupuri de utilizatori în parte;

46.6. securitatea împotriva accesului neautorizat- sistemul informatic este protejat împotriva încercărilor deliberate sau accidentale de acces neautorizat la datele pe care acesta le stochează;

46.7. efectuarea auditului – activitățile derulate în sistem sunt înregistrate, fiind posibilă, ulterior, efectuarea auditului. O necesitate importantă legată de securitate este necesitatea păstrării tuturor înregistrărilor, tranzacțiilor, incidentelor de sistem, în scopul identificării modului de funcționare, pentru analiza integrității sistemului, pentru monitorizarea activității utilizatorilor; sistemul se bazează pe un mecanism de înregistrări de audit ce urmează practicile mondiale curente. Pentru garantarea securității la nivelul infrastructurii tehnico-logice este implementat auditul activ al securității informaționale;

46.8. integritatea datelor – asigurarea protecției, exactității și completitudinii datelor și a soluțiilor furnizate pentru stocarea și gestionarea acestora, dar și asigurarea împotriva manipulării frauduloase a datelor/informațiilor, datele stocate și procesate în sistem urmează a fi corecte și complete, protecția împotriva dezastrelor este realizată prin crearea copiilor de rezervă incrementale și depline, sistemul permite implementarea unor mecanisme care să verifice și să valideze datele din punctul de vedere al corectitudinii și completitudinii;

46.9. gestiunea riscurilor de securitate va fi asigurată prin implementarea unei politici generale de securitate, care va include prevederi referitoare la înregistrarea datei de angajare sau de eliberare din funcție a utilizatorilor cu rol de înregistrare/modificare/radiere a datelor din sistem;

46.10. sistemul informatic garantează păstrarea completă și integritatea conținutului bazei de date a resursei informaționale formate de SI AKIS:

a) toate câmpurile din formele completate de către utilizatori trebuie să fie validate în mod obligatoriu prin intermediul identificatorilor obiectelor informaționale;

b) la comunicarea sistemului cu alte sisteme se vor folosi certificate electronice pentru identificare/autentificare;

c) pentru tranzacțiile sensibile, imediat după executarea acestora, se va folosi serviciul de aplicare a mărcii de timp (time stamping);

d) sistemul va asigura confidențialitatea datelor transmise/recepționate pe canalele de comunicație;

e) accesul la sistemul informatic se face în mod controlat;

f) accesul la funcțiile oferite utilizatorilor interni se face cu autentificarea acestora folosind serviciul (MPass);

g) schimbul de date în sistem se face doar pe canale securizate.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul Informațional “Sistem de Cunoștințe și Inovarea în Agricultură (AKIS)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul Informațional “Sistem de Cunoștințe și Inovarea în Agricultură (AKIS), în continuare SI AKIS, este elaborat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu sprijinul proiectului AGGRI.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern, este elaborat în vederea executării prevederilor a mai multor documente strategice și angajamente naționale și internaționale, precum Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Legea nr. 315/2022, Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2023–2030, Hotărârea Guvernului nr. 56/2023, Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025–2029, Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 și Planului Național de Dezvoltare 2026–2028 (PND), Hotărârea Guvernului nr. 238/2025.

Elaborarea prezentului proiect, este expres prevăzut la pct. 1, acțiunile nr. 3 și 4 din Clusterul 5 „Resurse naturale, agricultură și coeziune”, Capitolul 11 „Agricultura și dezvoltarea rurală” al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025–2029, Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Dezvoltarea platformei și a instrumentelor digitale pentru facilitarea serviciilor de consiliere, transfer de cunoștințe, inovare și formare profesională a fermierilor este aliniată cu realizarea Obiectivului general 1 din Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2023–2030, Hotărârea Guvernului nr. 56/2023), respectiv:

- fortificarea potențialului sectorului agricol primar;
- promovarea practicilor agricole inteligente, durabile și reziliente la schimbările climatice;
- implementarea tehnologiilor digitale agricole și a inovării prin creșterea rolului cercetării agricole autohtone;
- dezvoltarea serviciilor de consiliere agricolă și rurală prin crearea unui sistem eficient de transfer tehnologic, consultanță și formare.

Totodată, elaborarea și implementarea Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS), este prevăzut, Acțiunea de reformă nr.3 „Digitalizarea serviciilor de consultanță, transfer de cunoștințe și formare în agricultură în cadrul Sistemului de Cunoștințe și Inovare (AKIS)”, din Planul Național de Dezvoltare 2026–2028 (PND), Hotărârea Guvernului nr. 238/2025.

De asemenea, acțiunea „Dezvoltarea sistemului informațional AKIS pentru modernizarea agriculturii și consolidarea conexiunii dintre cercetare, consiliere, formare profesională și fermieri” este prevăzută ca acțiune strategică în cadrul Pilonului 1 „Dezvoltarea sectorului privat” din Agenda de Reformă aferentă Planului de Creștere al Republicii Moldova 2025-2027(GROWTH PLAN), Hotărârea Guvernului nr. 260/2025.

Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în temeiul art. 22 lit. c) și d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat precum și art.16 alin. (1) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre.

Implementarea soluției IT, aferente Sistemului de Cunoștințe și Inovare în Agricultură este aliniată la angajamentele Republica Moldova privind armonizare legislației și politicilor naționale cu standardele și bunele practici ale Uniunii Europene în domeniul agriculturii, digitalizării și inovării.

Această inițiativă este conformă prevederilor Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului, care subliniază importanța dezvoltării unui sistem coerent, integrat și eficient de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS), destinat să faciliteze transferul de cunoștințe, să promoveze inovația și să susțină dezvoltarea rurală durabilă.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Agricultura și dezvoltarea rurală dețin un rol important în progresul economic și social al Republicii Moldova, fiind recunoscute drept priorități strategice în cadrul politicilor publice naționale.

În acest sens, Guvernul Republicii Moldova a aprobat, prin Hotărârea nr. 56/2023, Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru perioada 2023–2030, care prevede crearea și consolidarea unui Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS), capabil să sprijine dezvoltarea continuă, competitivă și sustenabilă a sectorului agroalimentar.

Pentru realizarea acestui obiectiv strategic, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare promovează dezvoltarea SI AKIS, un instrument digital modern menit să sprijine procesele de inovare, adoptare a tehnologiilor avansate și consolidarea legăturii dintre cercetare, formare profesională, consiliere și practică agricolă.

În prezent, nu există un sistem informațional integrat care să gestioneze eficient procesele de generare, diseminare și valorificare a cunoștințelor și inovației în agricultură.

Informațiile relevante sunt dispersate, gestionate fragmentat și lipsite de o platformă comună care să permită un transfer structurat, coerent și accesibil între toți actorii implicați: fermieri, consilieri agricoli, cercetători, formatori, decidenți și alte părți interesate. În același timp, Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului privind stabilirea normelor pentru sprijinul prin planurile strategice ale politicii agricole comune (PAC), prevede dezvoltarea unui Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS) coerent, integrat și eficient, care să faciliteze transferul de cunoștințe și promovarea inovării în agricultură și dezvoltare rurală.

În acest context, alinierea Republicii Moldova la cerințele europene presupune nu doar definirea conceptuală a unui astfel de sistem, ci și elaborarea și implementarea unui sistem informațional modern dedicat Sistemului de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS).

Prin urmare, este necesar elaborarea și dezvoltarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistemul de Cunoștințe și Inovare în Agricultură” (SI AKIS), care va constitui fundamentul tehnologic, organizatoric și normativ pentru dezvoltarea creării și operarea SI AKIS.

În temeiul art.76 alin.(1) și alin.(2) lit.a) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, documentarea sistemelor și resurselor informaționale de stat este obligatorie. Conceptul sistemului informațional reprezintă unul din documentele fundamentale care definește: spațiul funcțional,

structura organizatorică, spațiul informațional, spațiul tehnologic, securitatea sistemului informațional și protecția informației.

Elaborarea și aprobarea Conceptului SI AKIS urmărește atingerea următoarelor obiective:

- aprobarea Conceptului SI AKIS, în vederea instituirii unui sistem informațional autonom, capabil să răspundă necesităților actuale de gestionare a cunoștințelor și inovării agricole;
- consolidarea cadrului normativ aferent resurselor informaționale de stat în domeniul agriculturii, prin reglementarea funcționării și administrării SI AKIS;
- integrarea SI AKIS în ecosistemul național de resurse informaționale de stat, asigurând interoperabilitatea cu alte platforme și baze de date relevante;
- realizarea obiectivelor strategice de digitalizare a agriculturii și dezvoltarea serviciilor de consiliere agricolă și rurală, stabilite în Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2023–2030 și în Planul Național de Dezvoltare 2026–2028.

Adoptarea proiectului de Concept al SI AKIS reprezintă o măsură importantă pentru modernizarea și eficientizarea mecanismelor de transfer de cunoștințe și inovație în agricultură. Aceasta inițiativă marchează o etapă strategică în procesul de constituire a unui sistem informațional integrat, adaptabil și orientat spre performanță, capabil să sprijine creșterea competitivității sectorului agroalimentar și integrarea acestuia în spațiul european al cunoașterii și inovării.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre prevede aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”.

Obiectivele de bază sunt:

- crearea unui punct unic și centralizat de acces la informații relevante pentru fermieri, cercetători, consilieri și alți actori interesați din sectorul agroalimentar;
- promovarea interacțiunii, colaborării și schimbului de cunoștințe între actorii implicați în agricultură și dezvoltare rurală;
- sprijinirea procesului de transfer a celor mai recente rezultate științifice și adoptarea tehnologiilor și practicilor agricole inovatoare;
- îmbunătățirea accesului la servicii de consiliere, formare profesională și educație continuă;
- implementarea unui sistem digital de educație și formare profesională continuă, inclusiv prin automatizarea proceselor de certificare a competențelor.

Conceptul descrie principalele aspecte organizaționale, metodologice și tehnologice în conformitate cu care va fi concepută și implementată soluția tehnică, cu respectarea normelor securității informaționale și protejarea datelor cu caracter personal.

Regulamentul transpune în mod practic Conceptul SI AKIS, dezvoltând reglementările acestuia cu referire la subiecții raporturilor juridice în domeniul exploatării și utilizării resursei informaționale, atribuțiile, drepturile și obligațiile acestora, gestionarea și asigurarea funcționării sistemului, regimul juridic de utilizare a datelor din sistem, asigurarea protecției și securității informației.

Deasemenea, prevederile proiectului reglementează delimitarea atribuțiilor și competența subiecților raporturilor juridice în domeniul creării, dezvoltării și utilizării sistemului informațional.

Astfel, în conformitate cu prevederile Regulamentului, posesor și deținător al SI AKIS este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, registratori - Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală, organizații din domeniile cercetări și inovării, instituții de învățământ, consilieri agricoli, iar în calitate de administrator tehnic – Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

Proiectul Regulamentului respectă criteriile spațiului tehnologic stabilite în Concept, are o arhitectură capabilă să permită integrarea sistemului, prin utilizarea serviciilor guvernamentale de platformă (MPass, MSign, MLog, MNotify) și găzduirea pe platforma tehnologică guvernamentală MCloud.

SI AKIS va fi interconectat în vederea schimbului de date și cu alte sisteme informaționale sau resurse informaționale prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Implementarea SI AKIS reprezintă o măsură esențială pentru modernizarea, digitalizarea și eficientizarea proceselor de consiliere agricolă, transfer de cunoștințe, inovare și formare profesională în sectorul agroalimentar.

Opțiunea „a nu face nimic” ar perpetua lipsa unui sistem informațional funcțional și integrat destinat sprijinirii fermierilor, consilierilor agricoli, cercetătorilor și altor actori din domeniu. Această inacțiune ar menține fragmentarea actuală a datelor și proceselor manuale, cu efecte negative asupra:

- realizării obiectivelor de digitalizare și modernizare a agriculturii, prevăzute în Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2023-2030;
- implementării angajamentelor asumate prin Planul Național de Dezvoltare 2026 - 2028 și Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană;
- respectării prevederilor Regulamentului UE 2021/2115 privind crearea unui cadru AKIS funcțional la nivel național.

Impactul menținerii situației actuale („a nu face nimic”) ar fi următorul:

a) menținerea unui nivel redus de integrare între actorii agricoli și cei din domeniul transferului tehnologic, ceea ce va limita adoptarea de soluții inovatoare și moderne, va perpetua fragmentarea informațională și va împiedica funcționarea coerentă a ecosistemului agricol de cunoștințe și inovare;

b) imposibilitatea dezvoltării unui spațiu digital eficient de schimb de cunoștințe între fermieri, cercetători, consilieri și instituții de formare, ceea ce va afecta negativ competitivitatea, modernizarea și sustenabilitatea sectorului agroalimentar, menținând un model de producție învechit, cu randamente reduse;

c) compromiterea procesului de aliniere la standardele europene privind digitalizarea agriculturii și dezvoltarea rurală inteligentă, inclusiv nerespectarea angajamentelor asumate în cadrul Regulamentului (UE) 2021/2115 referitor la constituirea unui sistem AKIS funcțional la nivel național;

d) afectarea capacității instituționale de a sprijini fermierii în tranziția către o agricultură rezilientă la schimbările climatice și orientată spre inovație, prin lipsa unor instrumente digitale, a accesului la date relevante și a unui cadru operațional pentru consiliere, formare și luarea deciziilor bazate pe dovezi.

Având în vedere implicațiile strategice, economice și instituționale, ne se identifică opțiuni alternative viabile, care să asigure atingerea obiectivelor stabilite la

nivel național și european.. Implementarea SI AKIS reprezintă singura soluție fezabilă, capabilă să contribuie efectiv la modernizarea agriculturii, consolidarea infrastructurii digitale și crearea unui ecosistem funcțional de inovare și transfer de cunoștințe în domeniul agroalimentar. Această măsură este importantă pentru integrarea Republicii Moldova în spațiul european al cunoașterii, digitalizării și dezvoltării durabile.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea SI AKIS va genera un impact semnificativ și multiplu asupra sectorului public, contribuind direct la consolidarea capacității instituționale de a furniza servicii publice calitative, bazate pe cunoștințe actualizate, digitalizate și relevante pentru sectorul agroalimentar.

Principalele efecte anticipate sunt:

- acces sporit la informații relevante pentru toți actorii implicați în agricultură și dezvoltare rurală: fermieri, consilieri agricoli, cercetători, organizații profesionale și instituții de învățământ și autorități publice, printr-o platformă centralizată de desemnare a cunoștințelor, inovațiilor și resurselor digitale utile în procesul decizional tehnologic și educațional.
- disponibilitatea unor de baze de date interactive care vor conține bune practici, rezultate ale cercetării aplicative, studii de caz și tehnologii emergente, adaptate la condițiile agroclimatice și socioeconomice ale Republicii Moldova.
- sprijinirea profesionalizării continuă a fermierilor și specialiștilor din domeniu, prin integrarea serviciilor de consiliere, instruire și formare profesională într-o platformă digitală unificată. Aceasta va oferi acces la cursuri online, webinare, demonstrații virtuale și platforme de schimb de experiență;
- crearea un cadru digital colaborativ va facilita parteneriate între actorii agricoli, instituții de cercetare, învățământ și autorități publice. Sistemul va sprijini inițierea și implementarea proiectelor de cercetare și inovare, contribuind la accesarea oportunităților de finanțare naționale și europene, inclusiv granturi, subvenții și alte forme de sprijin financiar.
- îmbunătățirea guvernantei și eficienței administrative în implementarea politicilor publice din domeniul agriculturii. SI AKIS va furniza instrumente digitale moderne pentru monitorizarea, raportarea și evaluarea intervențiilor publice, contribuind la fundamentarea deciziilor pe baza dovezilor și la alinierea la standardele europene privind agricultura inteligentă și digitalizată.

Astfel, dezvoltarea și implementarea SI AKIS este o necesitate strategică pentru modernizarea administrației publice din domeniul agricol, susținerea transferului eficient de cunoștințe, promovarea inovației și atingerea obiectivelor asumate în cadrul Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2023–2030 și al angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, inclusiv cele privind aderarea la Uniunea Europeană.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Aprobarea Conceptului SI AKIS, precum și a Regulamentului resursei informaționale create de SI AKIS, presupune alocarea ulterioară a resurselor financiare pentru implementarea prevederilor ambelor acte normative. Costurile asociate implementării SI AKIS vor rezulta din următoarele categorii de activități:

1. Proiectarea și dezvoltarea platformei SI AKIS, (elaborarea documentației tehnice, proiectarea arhitecturii și designului platformei, dezvoltarea etapizată a componentelor sistemului și testarea funcționalităților).

2. Pilotarea și lansarea platformei SI AKIS

3. Instruirea utilizatorilor și a personalului instituțional în vederea operării și valorificării funcționalităților SI AKIS.

4. Organizarea campaniilor de mediatizare și promovare a utilizării SI AKIS în rândul fermierilor.

Finanțarea acestor activități va fi asigurată printr-o abordare mixtă, care include: alocații din bugetul de stat, în limita mijloacelor aprobate anual și contribuții externe din partea partenerilor de dezvoltare.

Această abordare mixtă, este justificată de importanța strategică a sistemului pentru modernizarea și digitalizarea agriculturii precum și alinierii Republicii Moldova la angajamentele asumate la nivel național și european în domeniul inovării, transferului de cunoștințe și dezvoltării durabile a sectorului agroalimentar.

Estimările financiare implică cheltuieli, aproximative, în mărime de până la 10739,0 mii lei, care sunt reflectate în Planul Național de Dezvoltare 2026–2028, Hotărîrea de Guvern 238/2025, în Partea operațională a Planului de Dezvoltare pe perioada 2026-2028, pct.3, acțiunea de reformă: Digitalizarea serviciilor de consultanță, transfer de cunoștințe și formare în agricultură în cadrul Sistemului de cunoștințe și inovare (AKIS).

Pentru realizarea acestei acțiuni, este planificat o alocare totală de 10739 mii lei, inclusiv: 750 mii lei acoperite din bugetul de stat, 750 mii lei acoperite din asistența externă, și 8799 mii lei neacoperite, acestea fiind reflectate parțial, inclusiv în:

a) Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025–2029, Anexa B la Clusterul 5 după cum urmează:

- pct. 16 Dezvoltarea platformei și instrumentelor digitale pentru facilitarea serviciilor de consultanță, transfer de cunoștințe, inovare și formare pentru fermieri (AKIS) – 4000 mii lei;

- pct. 17 Instruirea personalului Centrului de Consiliere Agricolă privind gestionarea platformei digitale - 1400 mii lei;

- pct.18. Organizarea campaniei de mediatizare și ghidare pentru utilizare a platformei de către fermieri – 200 mii lei.

b) Agenda de reforme a Planului de Creștere al Republicii Moldova 2025–2027, implementarea SI AKIS este prevăzută ca acțiune.

În acest context, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, desfășoară în mod constant consultări și demersuri pentru identificarea surselor de finanțare din partea partenerilor de dezvoltare și a programelor internaționale, în vederea implementării Sistemului Informațional AKIS.

Conform Hotărîrii Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), Posesorul SI AKIS urmează să estimeze și să prezinte către Instituția Publică „Serviciul Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică” resursele TI necesare pentru găzduirea SI AKIS pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), pentru 6, 12, 18 luni. În baza estimărilor se vor planifica și se vor aloca resursele TI necesare. Urmare a dării în exploatare a SI AKIS, Posesorul va încheia cu Administratorul tehnic Acordul privind administrarea tehnică

și menținerea SI AKIS, care va include activitățile minime privind administrarea tehnică și menținerea SI AKIS, precum și volumul acestora. În baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrare tehnică a SI AKIS care urmează a fi acoperite din bugetul de stat, prin intermediul granturilor oferite Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, de către fondator.

Aceste costuri au fost stabilite pe baza cheltuielilor similare asociate altor sisteme IT aflate în posesia statului și reflectă resursele minime necesare pentru funcționarea eficientă a SI AKIS pe infrastructura MCloud.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea SI AKIS va avea un impact pozitiv semnificativ asupra sectorului privat, în special asupra fermierilor, întreprinderilor mici și mijlocii din agricultură, organizațiilor profesionale și altor actori economici din lanțurile valorice agroalimentare.

Accesul facil și centralizat la informații relevante precum: tehnologia agricole moderne, rezultate ale cercetării agricole, bune practici și soluții inovatoare care vor contribui la creșterea competitivității întreprinderilor din sectorul agricol și rural. Utilizatorii sistemului, vor beneficia de instrumente digitale performante, care vor sprijini: adoptarea tehnologiilor inovatoare, optimizarea proceselor de producție agricolă, utilizarea eficientă și durabilă a resurselor naturale și diversificarea activităților economice și reducerea vulnerabilităților la schimbările climatice..

De asemenea, integrarea informațiilor privind programele de formare profesională, sesiunile de instruire, precum și a oportunităților de finanțare (subvenții, granturi și alte mecanisme de sprijin), va facilita dezvoltarea capitalului uman în sectorul agricol și va stimula accesul la resurse financiare necesare modernizării și extinderii afacerilor.

Prin funcționalitățile sale, SI AKIS, va contribui la consolidarea rețelelor de cooperare între fermieri, consilieri, cercetători și organizații profesionale, promovând sinergii în procesul de transfer de cunoștințe și încurajând inovarea deschisă. Această conectivitate va sprijini formarea de parteneriate strategice și va susține implementarea proiectelor colective de inovare și dezvoltare rurală.

În concluzie, SI AKIS va deveni un catalizator pentru modernizarea sectorului agricol, stimulând performanța economică a întreprinderilor, accelerând procesul de digitalizare și promovând inovarea, sustenabilitatea și reziliența în mediul rural.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Sistemul va asigura generarea și păstrarea înregistrărilor de audit ale operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, în strictă conformitate cu cadrul normativ aplicabil în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Înregistrările de audit, împreună cu rezultatele aferente, vor putea fi accesate de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și puse la dispoziția acestuia în scopul desfășurării investigațiilor privind eventualele încălcări ale regimului de prelucrare/protecție a datelor.

Accesul la Sistem se va realiza prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).

Întregul proces de colectare, prelucrare, stocare și utilizare a datelor cu caracter personal din cadrul sistemului va fi desfășurat în conformitate cu prevederile Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, garantând respectarea drepturilor personale vizate și aplicarea principiilor de legalitate, echitate, transparență și securitate în gestionarea informațiilor sensibile.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Implementarea proiectului nu va avea impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu se aplică
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi și informații relevante nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu se aplică
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu se aplică
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost transmis spre consultare prealabilă la Instituția Publică „Agenția de Guvernare Electronică” fiind definitivat, conform propunerilor și obiecțiilor prezentate. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md, la compartimentul Transparența decizională, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: https://maia.gov.md/ro/content/proiecte-de-document. Un anunț similar a fost plasat și pe platforma www.particip.gov.md și poate fi accesat la linkul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-conceptului-platformei-digitale-a-sistemului-de-cunostinte-si-inovare-in-agricultura-akis-si-a-regulamentul-de-functionare-a-platformei-digitale-a-sistemului-de-cunostinte-si-inovare-in-agricultura-akis/14099 În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre va fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art.36 și art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul hotărârii Guvernului se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și se întemeiază pe competențele Guvernului, nefiind necesare intervenții în alte acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul Informațional “Sistem de Cunoștințe și Inovarea în Agricultură (AKIS) va necesita o serie de măsuri operaționale și administrative: - elaborarea caietului de sarcini și a documentației tehnice pentru dezvoltarea modulară a sistemului informațional AKIS, cu specificații tehnice și funcționale detaliate pentru fiecare componentă.

- inițierea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru selectarea prestatorilor de servicii IT responsabili de proiectarea, dezvoltarea și implementarea sistemului informațional AKIS.
- contractarea dezvoltatorului de soluții IT pentru crearea, implementarea și testarea funcționalităților sistemului informațional.
- proiectarea, elaborarea arhitecturii și design-ul soluției informaționale.
- dezvoltarea modulară a componentelor Sistemului Informațional AKIS, cu asigurarea interoperabilității între module și integrarea cu alte sisteme relevante prin platforma guvernamentală de interoperabilitate (MConnect).
- realizarea testării funcționalităților platformei și pilotarea sistemului în cadrul Centrului de Consiliere Agricolă și Rurală (CCAR) și a instituțiilor partenere.
- organizarea sesiunilor de instruire pentru utilizatorii finali (consilieri agricoli, fermieri, cercetători, personal din cadrul autorităților publice) privind utilizarea și exploatarea eficientă a sistemului informațional AKIS.
- implementarea sistemului la scară națională, prin integrarea treptată a tuturor actorilor din sectorul agroalimentar în cadrul sistemului informațional AKIS.
- asigurarea mentenanței continue și a dezvoltării ulterioare a platformei, inclusiv prin ajustări periodice în funcție de necesitățile utilizatorilor și de evoluțiile tehnologice.

Secretar de stat

Alexandra ȘIAN

Republica Moldova, MD-2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 134
Telefon: +373 22 820 026, email: office@egov.md, site-ul web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 116 din 11.06.2025
La nr. RRSI din 22.05.2025

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare - AGE) a examinat *proiectul Conceptului Sistemului informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” și Regulamentului Resursei informaționale formate de sistemul informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”*, autor – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, prezentat spre coordonare prealabilă, și, în limitele competențelor instituției, prezentăm următoarele obiecții și propuneri:

Propuneri de ordin conceptual:

1. În adresa AGE a fost remise doar anexele la viitoarea hotărâre, context în care iterăm că, în speță, Conceptul Sistemului informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”, și Regulamentul Resursei informaționale formate de sistemul informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)” urmează să fie aprobate prin o hotărâre a Guvernului și să constituie anexă la acestea.

Adițional, în clauza de adoptare a proiectului de hotărâre urmează să se facă trimitere atât la art.22 lit.d), cât și la lit.c) a aceluiași articol din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.

2. Recomandăm examinarea oportunității reutilizării Platformei guvernamentale de instruire la distanță (M-Learn) (Hotărârea Guvernului nr. 411/2020) în vederea asigurării funcționării conturului „Formare profesională în domeniul agroalimentar” din Conceptul Sistemului informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”,

Ținem să menționăm că Platforma M-Learn oferă persoanelor fizice și persoanelor juridice de drept public și de drept privat un mecanism de instruire eficient, fiabil și modern prin crearea, dezvoltarea și punerea la dispoziție online a resurselor de instruire, precum și acordarea accesului la informațiile destinate dezvoltării profesionale a acestora.

La proiectul Conceptului:

3. În corespundere cu prevederile pct. 2.2.2 din Structura concepției sistemului din Anexa nr. 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006, **Capitolul II** urmează să conțină și noțiunile principale

utilizate în Conceptul Sistemului informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”,.

4. **Subpunctele 8.10, 8.14 și 8.16** se vor exclude, iar **pct. 8** se va completa cu trimiteri și la alte acte normative din domeniul e-Transformării guvernării, care ar urma să fie reutilizate la dezvoltarea Sistemului informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”:

1) Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.650/2023;

2) Regulamentul privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.323/2021;

5. În corelare cu pct.4 din sbp.1) și 2) din Hotărârea Guvernului nr.323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemului informațional „Catalogul semantic”, **Secțiunea a 3-a din Capitolul VII** se va completa cu următoarea normă:

„În scopul asigurării interoperabilității și a schimbului de date cu alte sisteme și resurse informaționale de stat, CCAR înregistrează activele semantice utilizate în Sistemul informațional „Catalogul semantic.”.

6. **Pct. 52** se va exclude, dat fiind o obligație legală care se regăsește în cadrul normativ iar dispozițiile **pct. 51 și 54** se vor regăsi în proiectul de hotărâre.

La proiectul Regulamentului:

7. La **pct. 5**, textul „Legea privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole (număr unic 712/MAIA/2024)” se va exclude, dat fiind că acest act normativ nu a fost adoptat. În acest sens, poate fi inclusă o trimitere generică către cadrul normativ în domeniul finanțării și monitorizării politicii agricole.

8. În ce privește mecanismul de autentificare prin număr de telefon mobil și cod unic de folosință prevăzut la **lit. b) pct.32** și **lit. b) subpct. 48.1**, atragem atenția asupra riscurilor de sistem care pot parveni în exploatarea unui asemenea procedeu și creșterea poverii de administrare a resursei informaționale. Astfel, recomandăm excluderea unui asemenea mecanism iar funcționalitățile cu nivel scăzut și datele care nu sunt sensibile să fie accesibile fără autentificare.

Director adjunct

Andrei PRISACAR

Ex.: Vlad Luca,
e-mail: vlad.luca@egov.md,
tel.: 062061565

MD-2004 mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162
Tel. 20 45 81; Fax 22 07 48,

Nr.18-25/1728 din 18.06.2025

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte ale
Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS) și Regulamentului Resursei Informaționale formate de Sistemul Informațional “Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul este elaborat în temeiul art. 18 alin. (1) și art. 22 lit. c) și d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și are drept scop aprobarea Conceptul Sistemului Informațional „Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS) și a Regulamentul Resursei Informaționale formate de Sistemul Informațional “Sistem de Cunoștințe și Inovare în Agricultură (AKIS)”.
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului	Elaborarea prezentului proiect este expres prevăzută la pct. 1, acțiunile nr. 3 și 4 din Clusterul 5 „Resurse naturale, agricultură și coeziune”, Capitolul 11 „Agricultura și dezvoltarea rurală” al Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025–2029, Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 și în Planul Național de Dezvoltare 2025–2027 (PND), Hotărârea Guvernului nr. 361/2024, acțiunea de reformă nr. 44: „Digitalizarea serviciilor de consultanță, transfer

		de cunoștințe și formare în agricultură în cadrul Sistemului de Cunoștințe și Inovare (AKIS)”. de cunoștințe și formare în agricultură în cadrul Sistemului de Cunoștințe și Inovare (AKIS)”.
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	- Ministerul Educației și Cercetării; - Ministerul Finanțelor; - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; - Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; - Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Rodica Reșitca, șef, Serviciul cercetare, formare și consultanță în agricultură, Te. 022 204-550 e-mail: rodica.reshitca@maia.gov.md
8.	Anexe	1. Proiectul hotărârii de Guvern; 2. Nota de fundamentare; 3. Aviz Agenția de Guvernare Electronică
9.	Data și ora depunerii cererii	
10.	Semnătura Secretar de Stat Alexandra ȘIAN	